

PBG-1601100301030501 Seat No. _____
Second Year B. A. (Sem. III) (CBCS) Examination
November / December – 2018
Sanskrit (Elective-2)
(Natya – Kalidaskrut – Vikramavarshiy)
(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70]

સૂચના/Instruction :

જમણી બાજુનાં અંક ગુણ દર્શાવે છે.

Figures to the right indicate marks.

1	(અ) નીચેનાભાંથી કોઈપણ બેનું ભાધાંતર કરો :	૮
1	1 (A) Translate any two of the following :	8
	(૧) ભયं ગતं ભીરુ સુરારિસંભવं ત્રિલોકરક્ષી મહિમા હિ વજ્રિણः । તદેતદુન્મીલય ચક્ષુરાયતં મહોત્પલં પ્રત્યુષસીવ પદ્ગ્નિની ॥	
	(૨) અનેન કલ્યાણિ મૃણાલ કોમલં ગ્રતેન ગાત્રં ગ્લપયસ્યકારણમ् । પ્રસાદમાકાંક્ષતિ યસ્તવોત્સુક: સ કિં ત્વયા દાસજન: પ્રસાદ્યતે ॥	
	(૩) ત્વાં કામિનો મદનદૂતિમુદાહરન્તિ. માનાવભજ્ઞનિપુણં ત્વમમોઘમસ્ત્રમ् । તામાનય પ્રિયતમાં મમ વા સમીપં માં વા નયાશુ કલભાષિણ યત્ર કાન્તા ॥	
	(૪) શમયતિ ગજાનન્યાનાન્ધદ્વિપ: કલભોડપિ સન्, ભવતિ સુતરાં વેગોદગ્રં ભુજજણશોર્વિષમ् । ભુવમધિપતિર્બાલાવસ્થોડ્યલં પરિરક્ષિતું, ન ખલુ વયસા જાત્યૈવાયં સ્વકાર્યસહો ભર: ॥	
	(બ) પૂર્વાપર સંદર્ભ આપીને સભજાવો : (કોઈપણ બે)	૬
	(B) Explain with reference any two of the following :	6
	(૧) અનસરેવ પ્રતિભાસિ મે ।	
	(૨) અનુત્સેક: ખલુ વિક્રમાલંકાર ।	
	(૩) ભવિતવ્યતાનુવિધાયિનીન્દ્રિયાનિ ।	
	(૪) કો દેવતારહસ્યાનિ તર્કયિષ્યતિ ।	

- ૨ વિકમોર્વશીયમ્ભૂને આધારે કાલિદાસની નાટ્યકલાનાં વિવિધ પાસાઓ ચર્ચો. ૧૪
 ૨ Discuss the salient features of Kalidas's works in the context of વિક્રમોર્વશીયમ्. ૧૪

અથવા/OR

- ૨ નાટકનાં લક્ષણો આપી, વિક્રમોર્વશીયમ્ભૂનું નાટક તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
 ૨ Evaluate વિક્રમોર્વશીયમ् as Drama by explaining the features of the Drama. ૧૪

- ૩ ઉર્વશીનું પાત્રાલેખન કરો. ૧૪
 ૩ Draw the character sketch of ઉર્વશી. ૧૪

અથવા/OR

- ૩ સંગમનીય મહિા પ્રસંગ વિવેચકોનાં આકર્ષણનું કેન્દ્ર બન્યો છે. - આ વિધાનનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
 ૩ "The episode of ‘સંગમનીયમणિ પ્રસઙ્ગ’ in વિક્રમોર્વશીયમ् is the centre attraction of the critics" – Evaluate this statement. ૧૪

- ૪ કાલિદાસ પ્રકૃતિ પ્રેમી છે - આ વિધાનને વિક્રમોર્વશીયમ્ભૂનાં આધારે પ્રમાણિત કરો. ૧૪
 ૪ Kalidas loves nature – Discuss this statement in context of વિક્રમોર્વશીયમ्. ૧૪

અથવા/OR

- ૪ વિક્રમોર્વશીયમ્ભૂનાં પ્રસ્તુત તત્કાલીન સામાજિક સ્થિતિનો ચિત્તાર આપો. ૧૪
 ૪ Critically discuss the presentation of the social conditions in વિક્રમોર્વશીયમ् । ૧૪

- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
 ૫ Write short notes on any **two** of the following : ૧૪
 (૧) કાલિદાસ વિષયક દંતકથાઓ.
 (૧) The legend about Kalidas.
 (૨) ચિત્રલેખાની ભૂમિકા.
 (૨) The role of ચિત્રલેખા.
 (૩) વિકમોર્વશીયમ્ભૂનાં સંગમનીયમહિા પ્રસંગ.
 (૩) The episode of સંગમનીયમળિ પ્રસઙ્ગ in વિક્રમોર્વશીયમ્ભૂ.
 (૪) કાલિદાસની પ્રણયભાવના.
 (૪) Concept of Love of Kalidas.